

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI ADLIYA VAZIRLIGI

**TOVAR BELGILARINI XALQARO RO‘YXATDAN O‘TKAZISH
UCHUN TOPSHIRILGAN TALABNOMANI BIMT XALQARO
BYUROSINI TOMONIDAN O‘TKAZILADIGAN EKSPERTIZASI**

Toshkent 2024

1. BIMT xalqaro byurosi tomonidan talabnoma ekspertizasi

- Birlamchi mamlakat idorasi xalqaro talabnomaning to'liqligini, xalqaro talabnomaning barcha tegishli rubrikalarini to'ldirishning to'g'riligini, Konvensiya ustuvorligini talab qilish to'g'risidagi arizaning mavjudligini, tovar belgisi va tovarlar va/yoki xizmatlar ro'yxati tasvirining asosiy milliy ro'yxatda (yoki agar kerak bo'lsa, bazaviy milliy talabnomada) mavjud bo'lgan rasm va ro'yxatga muvofiqligini tekshiradi, agar kerak bo'lsa, talabnoma beruvchidan uning xalqaro talabnoma berish huquqini asoslashini talab qilishi mumkin.
- Birlamchi mamlakat idorasi o'z imzosi bilan talabnomada mavjud bo'lgan ma'lumotlarning to'g'riligini tasdiqlaydi, shuningdek xalqaro talabnomaning imzolangan sanasini va uning ushbu idoraga kelib tushganligini tasdiqlaydi.
- Xalqaro byuro xalqaro ro'yxatdan o'tish uchun talabnomani dastlabki ekspertizadan o'tkazadi, ya'ni ko'rsatilgan talabnomaning unga qo'yiladigan talablarga muvofiqligini tekshiradi.
- Quyidagi hollarda talabnoma noto'g'ri rasmiylashtirilgan deb hisoblanadi va birlamchi mamlakat idorasi tomonidan tuzatilishi kerak:
 - talabnoma rasmiy shaklda taqdim etilmagan, kompyuterda to'ldirilmagan, vazirlik tomonidan imzolanmagan bo'lsa;
 - belgining rasmini o'z ichiga olgan sahifaning asl nusxasi yuborilmagan (talabnoma faks orqali yuborilgan taqdirda);
 - talabnomada belgi egasining ismi va manzili ko'rsatilmagan; asosiy milliy talabnomaning sanasi va raqami, agar talabnoma beruvchining unda ko'rsatilgan idora orqali talabnoma berish huquqiga ega ekanligi ko'rsatilgan bo'lsa; belgining tasviri; tovarlar va/yoki xizmatlar ro'yxati; muhofaza so'ralgan mamlakatlarning nomi; vazirlik tomonidan talabnomani tasdiqlash.
- BIMT xalqaro byurosi xabar bergan kundan boshlab birlamchi mamlakat idorasi uch oy ichida talabnomani tuzatishi shart; agar talabnoma belgilangan muddatda tuzatilmasa, u bekor qilingan deb hisoblanadi va xalqaro byuro bu haqda idora va talabnoma topshiruvchini xabardor qiladi.
- Ko'rsatilgan yoki tasniflash bilan bog'liq tovarlar va xizmatlar bundan mustasno, boshqa barcha kamchiliklar talabnoma beruvchi tomonidan tuzatiladi.
- BIMTning xalqaro byurosi tovarlar va xizmatlar tasnifining to'g'riligini aniqlaydi, shu bilan birga xalqaro byuroning fikri yakuniy hisoblanadi. Agar xalqaro byuro xalqaro ro'yxatdan o'tish uchun talabnomada ko'rsatilgan tovarlar va xizmatlar sinflar bo'yicha guruhlanmaganligini aniqlasa yoki ushbu tasnif noto'g'ri bo'lsa, u holda tasniflash bo'yicha o'z takliflarini milliy idoraga taqdim etadi.
- Bunday taklifga javob berish muddati xalqaro byuro xabar bergan kundan boshlab uch oy. Agar xalqaro byuroning takliflari natijasida sinflar bo'yicha tasniflash va taqsimlashni o'zgartirish zarur bo'lsa, qo'shimcha to'lov va yig'im to'lanishi kerak. Xalqaro byuro bu haqda idorani va talabnoma beruvchini xabardor qiladi.
- Agar xalqaro byuro tovarlar va xizmatlarni ko'rsatish uchun lingvistik nuqtai nazardan juda noaniq, tushunarsiz yoki noto'g'ri atamalar ishlatilgan deb hisoblasa, bu haqda milliy idora va talabnoma beruvchiga xabar beradi. Bunday xabarnomaga javob berish muddati u yuborilgan kundan boshlab uch oy; agar talabnoma belgilangan muddatda tuzatilmasa, xalqaro byuro belgini lingvistik jihatdan juda noaniq, tushunarsiz yoki noto'g'ri atama bilan ro'yxatdan o'tkazadi, agar milliy idora ushbu atama tayinlanishi kerak bo'lgan sinfni ko'rsatgan bo'lsa va uning fikriga ko'ra bu atama lingvistik nuqtai nazardan juda noaniq, tushunarsiz yoki noto'g'ri deb hisoblasa. Agar milliy idora biron bir sinfni ko'rsatmagan bo'lsa, xalqaro byuro ushbu atamani bekor qiladi va idora va talabnoma beruvchiga xabar beradi.

- Agar BIMTning xalqaro byurosi to'langan bojlar va yig'img'lar miqdori etarli emasligini aniqlasa, u talabnoma beruvchiga bojning yetishmayotgan qismini qo'shimcha to'lash zarurligi to'g'risida xabar beradi.
- Agar uch oy ichida qo'shimcha to'lov amalga oshirilmasa, talabnoma bekor qilingan deb hisoblanadi va xalqaro byuro bu haqda idora va talabnoma beruvchiga xabar beradi.

2. Xalqaro reestrda belgini ro'yxatdan o'tkazish

- Agar xalqaro ro'yxatdan o'tish uchun talabnoma unga qo'yilgan barcha talablarga javob bersa, xalqaro byuro belgini xalqaro reyestrda ro'yxatdan o'tkazadi, talabnoma beruvchiga sertifikat yuboradi, manfaatdor davlatlarni ro'yxatdan o'tkazish to'g'risida xabardor qiladi va ro'yxatdan o'tgan mamlakat idorasini xabardor qiladi.
- Xalqaro ro'yxatdan o'tish quyidagilarni o'z ichiga oladi:
 - xalqaro talabnomaga kiritilgan barcha ma'lumotlar (Konvensiya ustuvorligini ko'rsatishdan tashqari agar birinchi talabnoma berilgan sana va xalqaro ro'yxatdan o'tgan sana o'rtasidagi muddat olti oydan oshsa);
 - xalqaro ro'yxatga olish sanasi va raqami;
 - agar belgi tasviriy yoki kombinatsiyalangan bo'lsa, xalqaro byuro tomonidan taqdim etilgan tasviriy elementlarning xalqaro tasnifi (Vena tasnifi) rubrikalari;
 - har bir ahdlashuvchi mamlakat uchun qaysi bitimga (Madrid shartnomasi yoki protokoli) ga muvofiq talabnoma berilishini aniqlaydigan ko'rsatma.
- Xalqaro ro'yxatdan o'tkazish sanasi, agar milliy idoraga talabnoma qabul qilish va xalqaro byuroga qabul qilish o'rtasidagi muddat ikki oydan oshmasa, birlamchi mamlakat idorasi tomonidan xalqaro talabnoma olingan sana hisoblanadi; agar bu muddat ikki oydan ortiq bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan sana xalqaro byuroning talabnoma olingan sanasi hisoblanadi.
- Xalqaro ro'yxatdan o'tish o'n yil uchun amalga oshiriladi, uning amal qilish muddati keyingi o'n yilga bir marta uzaytirilishi mumkin.
- Har o'n yillik muddat tugashidan olti oy oldin xalqaro byuro xalqaro ro'yxatga olish egasiga (yoki uning vakiliga) belgini himoya qilish muddatining aniq sanasini eslatadi. Biroq, egasining bunday eslatmani olmaganligi, belgilangan muddatlarga rioya qilmaslik uchun bahona emas.
- Ro'yxatdan o'tishni uzaytirish dastlab ko'rsatilgan mamlakatlarning barchasi yoki bir qismi uchun so'ralishi mumkin (bu holda belgi egasi bojlar va yig'img'nlarni to'lashda qaysi mamlakatlarda uzaytirish talab qilinmasligini ko'rsatishi kerak).